

ILLFA 3

250. VÝROČIE BANSKEJ AKADÉMIE

Vážená pani primátorka,

dovoľte mi pogratulovať Vášmu mestu Banskej Štiavnici k významnému 250. výročiu založenia Banskej akadémie – založenia, ktoré sa stalo medzníkom v dejinách európskeho technického školstva, progresívnou univerzitnou formou výučby. Fakulta architektúry ako súčasť Slovenskej technickej univerzity sa považuje za pokračovateľa tejto významnej inštitúcie. Pre nás ako inštitúciu je veľkou ctou, že detašované pracovisko Fakulty architektúry Slovenskej technickej univerzity ako jediné zastupuje v Banskej Štiavnici univerzitné pracovisko technického zamerania, sídli a je tak priamo prítomné v meste, s ktorým bola slávna Banská akadémia tak pevne spätá. Symbolické je i previazanie náplne nášho pracoviska, zameranej predovšetkým na obnovu kultúrneho a priemyselného dedičstva a Banskej akadémie späťou s banskou a s ňou súvisiacou činnosťou, ktorá zachovala v meste tak pozitívne stopy.

Vážená pani primátorka, dovoľte mi poďakovať za Vám osobne za priazeň a podporu, ktorú preukazujete tomuto nášmu pracovisku a jeho činnosti.

Vášmu mestu prajem, aby svoju historickú slávu a skvostné architektonické, technické a krajinárske poklady dokázalo zúročiť pre svoj súčasný rozkvet a Vám osobne prajem mnoho úspechov pri naplňaní tohto cieľa.
S úctou

*doc. Ing. arch. Lubica Vitková, PhD.
Dekanka Fakulty architektúry STU*

ŠTVRTÝ ROČNÍK JESENNEJ UNIVERZITY ARCHITEKTÚRY V BANSKEJ ŠTIAVNICI

Stalo sa už takmer tradíciou, že v krásnom jesennom septembri sa v Banskej Štiavnici schádzajú mladí ľudia so záujmom o záchranu kultúrneho dedičstva, ktorí sa chcú čosi viac dozvedieť o tejto problematike. Téma ohrozených pamiatok v Banskej Štiavnici je, ako sa vraví, mojou srdcovou záležitosťou už pekných pár rokov. Venovala som sa ich monitorovaniu, ale pokúšala som sa a dodnes pokúšam hľadať formy a metódy, ktorými by sa zabránilo ich ďalšej degradácii. Preto som úprimne uvítala, keď pred pár rokmi Prof. Ing. arch. Pavel Gregor, PhD. prišiel s myšlienkou zaviesť systém každoročných workshopov pre študentov rôznych zameraní a odborov blízkych tejto téme. Bolo mi jasné, že ich náplň by sa mala týkať predovšetkým ohrozených pamiatok, záchrane historických stavebných konštrukcií, ktorým hrozí zánik. Bola som presvedčená o prospešnosti takýchto workshopov, a to prinajmenej z dvoch hľadísk. Jednak preto, že študenti získajú možnosť prezrieť si poodhalené konštrukcie a prostredníctvom toho môžu lepšie spoznávať historické konštrukčné systémy, postupný stavebno-historický vývoj domov, pôvodné materiály a techniky, atď. Na druhej strane preto, lebo získaná dokumentácia takéhoto objektu bude slúžiť potrebám mesta, neraz možno

aj ako jediná stopa po domoch, ktorých zániku sa nepodarí zabrániť. Profesor Gregor zároveň upozornil, že takáto činnosť nadväzuje na niekdajšie vzácne aktivity legendárneho prof. Alfréda Piffľa, ktorý so svojimi študentmi v päťdesiatych rokoch 20. storočia podobne dokumentoval celé uličné priestory Banskej Štiavnice. Vytvorili hodnotný dokument k histórii mesta, z ktorého som napríklad získavala množstvo poznatkov a podnetov, keď som pracovala ako metódička obnovy pamiatok v Banskej Štiavnici. Už prvý ročník Jesennej univerzity architektúry roku 2008 sa zameral na niektoré ohrozené pa-

miatkové objekty na území pamiatkovej rezervácie v Banskej Štiavnici. Ďalší ročník, roku 2009, sme venovali zmapovaniu architektonických detailov areálu barokovej Banskoštiavnickej kalvárie. Zhrnutie výsledkov terénnych prác študentov a odborné prednášky lektorov z dvoch ročníkov workshopu vyšli v publikácii Jesenná univerzita architektúry 2008–2009, ktorú vydala STU v Bratislave roku 2010. V rámci tretieho ročníka podujatia roku 2010 sme so študentmi rôznych odborov dokumentovali ohrozené historické brány v neďalekej pamiatkovej zóne mesta Krupina. Tohto roku (2012) sme dokončovali mapovanie a dokumentáciu historických krupinských brán a niektorých typologických druhov historických domov mesta a zároveň pokračovali v dokumentácii ohrozených pamiatok v Banskej Štiavnici. Na workshope sa takmer pravidelne zúčastňujú študenti Fakulty architektúry aj Stavebnej fakulty STU viacerých zameraní, medzi nimi napríklad odboru geodézie, ďalej študenti histórie umenia a príbuzných špecializácií. Tento rok workshop obohatili študenti a doktorandi pražskej Fakulty architektúry ČVUT spolu s lektorkou, známou pamiatkárkou Ing. arch. Milenou Hauserovou-Radovou, CSc. Prvý raz spolupracovali na dokumentovaní niektorých vybraných pamiatok aj študenti odboru geodézie banskoštiavnickej SPŠ Samuela Mikovíniho pod vedením svojho pedagóga Ing. Dalibora Kostru. V predchádzajúcich ročníkoch sa na workshope zúčastňoval aj odbor geodézie zo Stavebnej fakulty STU pod vedením Ing. Marka Fraštiu, PhD. Exaktné geodetické zameriavanie sa tak vhodne kombinuje s voľnými výtvarnými škicami a klasickými architektonickými kresbami. Pri výslednej adjustáži uprednostňujeme ručné kreslenie architektúry v mierke a dodatočné kolorovanie. Zámerne sa tým usilujeme skôr eliminovať než posilňovať dnes už prevládajúce digitálne kreslenie. Cieľom je čo najvernejšie zobraziť použitý stavebný

Študenti počas dokumentovania pamiatok

INFORMAČNÉ LISTY FAKULTY ARCHITEKTÚRY STU V BRATISLAVE # 3

V roku 2012 si pripomíname 250. rokov od založenia prvej vysokej školy technického zamerania na svete – Banickej a lesníckej akadémie. Od svojho vzniku zabezpečovala špecializované vzdelanie pre odborníkov z celej Európy. Na škole pôsobili mnohé významné osobnosti svetového formátu, v staršom období Mikuláš Jacquin, Mikuláš Poda, Krištof Traugot Delius, Tadeáš Peithner, v novšom Jozef Shitko, Ján Petko, Kristián Doppler. Banskoštiavnická akadémia bola vo svojej dobe výnimočnou školou a jej významné výročie je príležitosťou na stretnutie i odbornú diskusiu. Nakoľko Fakulta architektúry ako súčasť Slovenskej technickej univerzity sa hlási k pokračovateľom tejto Banskej akadémie a v rámci osláv bolo usporiadané stretnutie rektorov a dekanov nástupníckych univerzít, takže aj naša fakulta zastúpená pani dekanou bola pri tom. Uverejňujeme príhovor našej pani dekanky na tomto stretnutí.

– podľa TS red. upr. –

UDALOSŤ

VÝSTAVA

WORKSHOP

FAKULTA

FAKULTA

FAKULTA

VÝSTAVA

DISKUSIA / VÝSTAVA

PREDNÁŠKA

FAKULTA

OZNAMY

250. výročie Banskej akadémie / Štvrtý ročník Jesennej univerzity architektúry v Banskej Štiavnici

Dizajnérsky ateliér v galérii / Projekt Flowers for Slovakia rozpráva príbeh na pokračovanie 4

BACH/BAETCH in the city 5

O urbanizme a architektúre Banskej štiavnice na americkej univerzite 6

Úspech na medzinárodnom veľtrhu SAIIE 2012 v Boloni 7

Revitalizácia Námestia Slobody 8–9

Architektúra VIII v Dunajskej strede 10

Diskusia o Nekropolnej architektúre / Ochrana a rehabilitácia historických cintorínov v kontexte kultúrneho dedičstva 10–11

Prednáška Marca Casagrande 12–13

Študentská exkurzia do Viedne 14

Stretnutie s jubilantami / Výber z noviniek v knižnici FA STU 15–16

2–3

Stellaace, foto A. Huraiová

DIZAJNÉRSKY ATELIÉR V GALÉRII

s cieľom uchádzať sa o miesto na pulch predajní ÚĽUV-u prostredníctvom Výtvarnej komisie. V experimentálnej rovine sa projekt crafts.sk vracia k pôvodnej motivácii ľudovej tvorby – k výrobe pre vlastnú potrebu. Zámerom výstavy je prostredníctvom troch workshopov priamo v galérii testovať možnosti „otvorenej“ kolekcie, ktorá užívateľovi umožňuje vstúpiť do procesu výroby a personalizovať si daný produkt podľa vlastných predstáv. Zákazník participuje na finálnom dizajne úpravou vopred určených parametrov, alebo si produkt podľa manuálu môže vyrobiť úplne sám. V projekte crafts.sk posledné slovo nemá autor, ale užívateľ. Slovné spojenie „otvorený ateliér“ naberá nový význam. Nové vzory výrobkov, ktoré študenti FA STU navrhovali pre sieť predajní ÚĽUV Plus, chcú rozšíriť trh so slovenskými dizajnerskými produktmi, inšpirovanými ľudovou tvorbou, o predmety každodenné a cenovo prístupné širokej verejnosti. Cieľom je teda dostať remeslo a študentský dizajn „na stôl“, do praxe medzi bežných ľudí. Držte nám palce.

–Mgr. art. Michala Lipková–

Prototypy prezentované v rámci výstavy s názvom „crafts.sk – otvorený ateliér“ v Dizajňštúdiu ÚĽUV experimentujú s „ľudovým dizajnom“. Kolekcia je výsledkom spolupráce študentov Ústavu dizajnu FA STU v Bratislave a Ústredia ľudovej umeleckej výroby v rámci schémy s rovnakým názvom (Otvorený ateliér). Na výstave si môžete pozrieť 12 prototypov od študentov dizajnu FA STU (Martina Cibrová, Lucia Krchová, Štefánia Sekanová, Matej Guniš, Alena Krčová, Alíca Ševčíková, Adam Horváth, Vlasta Kubušová, Zuzana Labudová, Michaela Sunegová, Petra Huraiová, Katarína Zalánová), ktoré vznikli

Dni majstrov, foto K. Zalánová

BACH/BAETCH IN THE CITY

ALTERNATÍVNE KOMUNITNÉ CENTRUM VO VIEDENSKOM SANDLEITENE

Koncom septembra sme sa zúčastnili workshopu BACH/BAETCH in the city, organizovanej občianskym združením SOHO Ottakring a organizáciou CULBUB, ktorá koordinuje projekty akupunktúry umením.

Projekt bol spoluprácou účastníkov a koordinátorov z Rakúska, Nového Zélandu a Slovenska a mal charakter komunitného projektu za aktívnej účasti miestnych obyvateľov.

Cieľom bolo postaviť svojpomocne alternatívne/experimentálne komunitné centrum inšpirované novozélandskými víkendovými domami BACHs, ktoré sú vytvorené „pozliepaním“ starých vecí do iného kontextu. Centrum sa vybuďovalo pre miestnych obyvateľov na rôzne kultúrne podujatia. Zámerom bolo vytvoriť miesto („the place“), kde by sa obyvatelia z rôznych sociálnych skupín mohli socializovať. Vytipovaný bol Nietschplatz, ktorý už dávnejšie stratil svoju príťažlivosť kvôli okupovaniu miestnymi sociálne slabšími obyvateľmi.

Abý sa miestni obyvatelia cítili súčasťou procesu, základná rámová konštrukcia bola vytvorená z drevených hranolov a miestni obyvatelia boli vyzvaní priniesť staré nepotrebné veci a tie potom našli svoje druhé život v nosnej konštrukcii, streche alebo interiéri. Obzvlášť aktívne sa podieľali miestne deti a dospelí z úplného okraja spoločnosti. Charakter starých vecí umiestnených v konštrukcii v inom kontexte prepožičiava stavbe zvláštny charakter, jej nesúrodosť a inakosť však napriek tomu vytvára jeden celok, podobný sociálnej skladbe miestnej komunity. Tá sa v Sandleitene (postavenom v 20-tych rokoch 20. storočia) ako robotnícka štvrť skladá z prístavovalcov z Balkánu a blízkeho východu a videnských starousadlíkov, ktorí dostali v tejto oblasti pridelené byty od štátu. Komunikácia medzi nimi je už dlhodobo problematická.

INFORMAČNÉ LISTY FAKULTY ARCHITEKTÚRY STU V BRATISLAVE #3

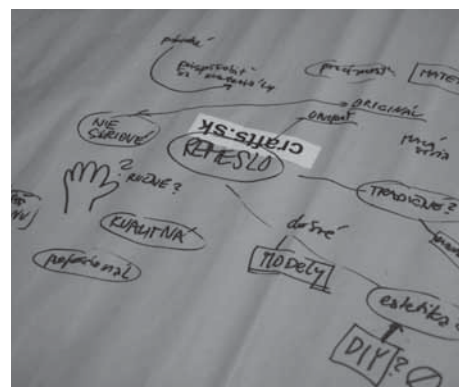
VÝSTAVA/WORKSHOP

PROJEKT FLOWERS FOR SLOVAKIA ROZPRÁVA PRÍBEH NA POKRAČOVANIE

Projekt Flowers for Slovakia, aktuálne prezentujúci kolekciu sklárskeho dizajnu Handle with care s podtitulom „Ako súčasný dizajn slovenské ľudové povesti rozpráva“, mali diváci možnosť vidieť už v júni tohto roku vo výkladoch bratislavskej siete kaviarní SHTOOR: Home made café. Výkladné skrine bratislavského starého mesta na jeden týždeň patrili dielam študentov dizajnu FA STU.

Pod značkou Handle with Care kolekcia unikátnych objektov interpretuje prostredníctvom netradičného média – sklárskeho dizajnu - desať príbehov inšpirovaných slovenskými ľudovými

povesťami a rozprávkami. Ako kedysi truhlice s pokladmi ukrývali bohatstvo svojho pána, tak dnes tieto boxy uchovávajú nové dizajnerské klenoty. Kolekcia skla Handle with care je prvým výstupom projektu. Vznikla v roku 2011 v spolupráci s poprednými výrobcami umeleckého skla – firmou Lasvit a skárňami AJETO. Ide zároveň o akýsi vývozný atrikel, ktorý reprezentuje kultúrne bohatstvo Slovenska, s vtipom a umom, implementované do súčasného umeleckého diela. Kolekcia prezentuje práce desiatich mladých dizajnérov (Elena Bolčeková, Ondřej Elfmak, Kristína Chudíková, Zuzana Labudová, Michala Lipková, Jakub Pollág, Ján Reháč, Peter Simoník, Michal Šloboda, Ľudmila Žitková), autormi výstavného systému – moderných truhlic, v ktorých objekty cestujú a „svietia“, sú doktorandi FA STU mgr. art. Michala Lipková a Ing. arch. Andrej Olah. Flowers for Slovakia ale nie je len o sklárskom dizajne – je to najmä projekt na podporu a prezentáciu výnimočných študentov dizajnu a architektúry. Projekt prebieha pod záštitou dekanky FA STU doc. Ing. arch. Ľubice Vitkovej, PhD., v spolupráci s kreatívnym tímom FLOWERS FOR SLOVAKIA, ktorý tvoria autori projektu Dipl. Ing. Lars Kemper, Dipl. Ing. Peter Olah, kurátorka projektu Mgr. Katarína Trnovská, garant

Brainstorming, foto M. Lipková

Workshop, foto M. Lipková

projektu doc. akad. soch. Milan Lukáč a Mgr. Art. Michala Lipková. Platforma vznikla v roku 2009 na Fakulte architektúry Slovenskej technickej univerzity s cieľom aktivizovať mladých dizajnérov a miestnych výrobcov, prepájať školské prostredie s praxou, a tým priamo podporovať domácu dizajnovú produkciu. Po úspešnom štarte koncom septembra kolekcia vyrazila na oficiálnu „tour“ po dizajnerských výstavách. V septembri ju fanúšikovia dizajnu mali možnosť vidieť znova v Bratislave na festivale Dizajnvíkend a začiatkom októbra na Designbloku v Prahe. Príbeh pokračuje!

–Mgr. art. Michala Lipková–

Máj chlebník, foto A. Ševčíková

Výsledky workshopu, foto M. Lipková

Workshopu sa zúčastnili pedagógovia a študenti z FA STUBA, UNITEC Auckland na Novom Zelande a odborne to zastrešoval rakúsky architekt Walter Klasz z Klaszberger architects Innsbruck. Účastníci workshopu mali možnosť spoznať techniku stavania z dreva, „ready made dizajnu“ a zlepšovať svoje soft skills pri komunikácii s medzinárodnými účastníkmi projektu a hlavne lokálnou komunitou v Ottakringu. Na záver týždňa trvajúceho workshopu sa uskutočňovali pilotné kultúrne podujatia, ktoré priniesli čulý ruch do inak sociálne málo živej časti Sandleitenu. Projekt je úspešnou sociálnou inováciou a jeho metódika je použiteľná aj v iných problematických mestských oblastiach.

–Veronika Katradyová, Dušan Kočlik, Stanislav Majcher–

architektka Katarína Vošková a architekt Francesco Lupi z Florencie

Ing. arch. Michal Ganobjak, predseda poroty SAE SELECTION 2012 taliansky architekt Mario Cucinella a Ing. arch. Vladimír Hain

Ing. arch. Vladimír Hain a Ing. arch. Michal Ganobjak

Ing. arch. Michal Ganobjak, Ing. arch. Vladimír Hain, Ing. arch. Tomáš Hanáček

O URBANIZME A ARCHITEKTÚRE BANSKEJ ŠTIAVNICE NA AMERICKEJ UNIVERZITE

Ing. arch. Katarína Vošková, PhD.

niektorých urbanistických sídel. Preto si odo mňa vyžiadal tému *The influence of mining on historical urban structure of Banská Štiavnica* (Vplyv baníctva na historickú urbanistickú štruktúru Banskej Štiavnice). Vznik a vývoj mesta, takisto aj rozvoj bankých vied a techniky v Banskej Štiavnici boli skvelým príkladom možnosti, ako bohaté náleziská drahých kovov vplývali na urbanistickú štruktúru a výrazne poznačili genius loci tohto mesta. Témy študenti prijali veľmi pozitívne, o čom svedčilo množstvo otázok a dlhá, živá diskusia.

Tretie, mne najbližšie zameranie, ktoré o prezentáciu mojich tém prejavilo záujem, bolo *Art History (História umenia)* pod odborným vedením Dr. Dorothy Limouze. Hovorila som o krajinej historickej architektúre s dôrazom na barokovú Banskoštiavnickú kalváriu, jej hodnoty, priebeh obnovy a reštaurovania. Sympóziu bolo obohatené sprievodnými podujatiami – panelovou diskusiou, ktorú uviedol prednáškou o obnove kanadského historického mesta Quebec urbanista a tamojší dlhoročný hlavný konzervátor Michel Bonnette. Študentov a pedagógov univerzity zaujalo aj slávnostné otvorenie výstavy fotografií z autentických interiérov Banskej Štiavnice Ing. arch. Andrey Nižňanskej, sprejádzaných textami Ing. arch. Ivety

Chovanovej, pamiatkarok z Banskej Štiavnice. Obidve boli moje kolegyně a stále s nimi spolupracujem na rôznych projektoch pri záchrane kultúrneho dedičstva Banskej Štiavnice. Bolo mi preto veľkým potešením otvoriť a uviesť výstavu ich tvorby na pôde St. Lawrence University. Na záver rada dodávam, že za záujmom zo strany študentov a ich pedagógov, a teda aj úspechom našich tém, stál najmä Dr. Juraj Kittler, rodák z Nitry, ktorý už niekoľko rokov vyučuje na tejto prestížnej americkej univerzite. Zdá sa, že prezentácia historického kultúrneho dedičstva Slovenska, Banskej Štiavnice a prostredníctvom toho aj Fakulty architektúry STU v Bratislave zaujali natoľko, že možno očakávať aj úsilie o spoluprácu pri vzdelávaní v budúcnosti. V každom prípade účasť na sympóziu takéhto druhu na americkej univerzite, spoznanie iného systému univerzitného vzdelávania a stretnutie s odborníkmi v danej oblasti, napríklad so spomínaným arch. Francescom Lupim z Florencie, Michelom Bonnettom z Quebecu alebo Stevenom Engelhartom z Adirondac Architectural Heritage, znamenali pre mňa nedoceniteľné odborné obohatenie.

– Ing. arch. Katarína Vošková, PhD. –

Forma sympózia bola úplne odlišná od tej, na akú sme zvyknutí u nás. Pozvanie lektora na takéto sympóziu v tomto prípade automaticky neznamená, že bude aj prednášať. Na základe vopred predloženej charakteristiky jeho odborného zamerania si jednotliví odborní garanti predmetov vybrali zo spektra ponúknutých tém tie, ktoré by mohli obohatiť ich predmet. Istéže ma potešilo, že vybrali tri moje prednášky, ale zároveň ma v istej miere zaskočilo, v akých odborných zameraniach majú byť prezentované. Zameranie *Intro to European Studies (Úvod do európskych štúdií)* odborné garantoval Dr. Elun Gabriel. Dr. Gabriel si prizval k téme *Architektúra a európska identita* dvoch lektorov – architektka Francesca Lupiho z Florencie, ktorý prednášal o renesancii v Taliansku, a mňa. Moja prednáška sa zaoberala vplyvmi talianskej renesancie na fortifikačnú architektúru na Slovensku, ale aj na barokovú architektúru u nás, na jej architektonické formy a výtvarné prejavy, s ilustrovaním príkladmi z prostredia mne najdôvernejšie známeho, teda z Banskej Štiavnice. Odborné zameranie *Mineralogy (Mineralógia)* garantoval Dr. Jeff Chiarenzelli, ktorý chcel upriamiť pozornosť svojich študentov na úlohu geologických zdrojov surovín pri vzniku a vývoji

Medzinárodná spolupráca s odborníkmi pri záchrane kultúrneho dedičstva a dlhoročné organizovanie medzinárodných kurzov a vedeckých seminárov zameraných na problematiku správnej obnovy pamiatok v Banskej Štiavnici boli zrejme dôvodom, prečo som dostala pozvanie podeliť sa o naše skúsenosti z tejto oblasti na St. Lawrence University v meste Canton v americkom štáte New York. Univerzita organizovala 10.–12. septembra sympóziu s názvom *Urban/Rural Preservation Days, Living with Harmony in the Past* ako súčasť mimoriadneho grantového projektu. Univerzitné odbory na severoamerickom kontinente zväčša neposkytujú možnosť osobitného štúdia zameraného na ochranu a obnovu pamiatok (v angličtine sa zaužíval výraz preservation), a preto chcú aspoň čiastkovými projektmi a čo najatraktívnejšou formou vzbudiť záujem študentov o túto problematiku (len na okraj, ale predsa stojí za zmienku, že americkí pedagógovia sa snažia svojim študentom ponúknuť čo najatraktívnejšie formy vzdelávania už aj preto, lebo študenti ich štýl práce, to, či študenta „zaujímá“, alebo sú, naopak, „nudní a nezrozumiteľní“, hodnotia v rámci univerzitného hodnotiaceho systému Rate my professors...).

ÚSPECH NA MEDZINÁRODNOM VEĽTRHU SAIE 2012 V BOLONI

Porota 48. ročníka prestížneho medzinárodného veľtrhu architektúry SAIE 2012 v talianskej Boloni ocenila 20. októbra 2012 hneď dve štúdie slovenských architektov: rekonštrukciu mestskej elektrárne v Piešťanoch autorov Vladimíra Haina a Michala Ganobjaka a návrh premeny bývalej kafilérie v Nitre na aquapark od Vladimíra Haina, Michala Ganobjaka a Tomáša Hanáčka. Návrhy hodnotili porotcovia striebornými miestami spomedzi 133 predložených projektov z 22 krajín sveta. Boloňský veľtrh sa tento rok konal pod názvom *The Built Environment Renewal (Obnova vybudovaného prostredia)*, s podtitulom „Regenerate and

Ocenenia SAE SELECTION 2012 za projekty rekonverzií bývalých industriálnych stavieb

Improve – Highly Innovative and Sustainable Solutions“. Veľtrh bol prehliadkou súčasných možností nakladania so zničenými alebo opustenými stavbami a inšpiratívnymi riešeniami pre ich ďalšie perspektívne využitie. Ocenenie medzinárodnou porotou bolo uznaním a poctou, no zároveň motiváciou v tvorbe inovatívnych postupov a riešení, ktoré sa len veľmi rozpačito zavádzajú do praxe. Jeho jedinečnosť a prínos potvrdil aj predseda poroty, svetovo uznávaný taliansky architekt Mario Cucinella, ktorý na základe energetickej udržateľných princípov postavil niekoľko významných medzinárodných ocenených stavieb. Veľtrh SAIE sa tradične odohráva v priestoroch areálu Bologna Fiere navrhnutým v roku 1967 známym japonským architektom Kenzom Tangem. „Toto fórum je v rámci významnosti medzinárodných podujatí v oblasti stavebníctva, architektúry a prezentácie nových technológií, niečo podobné ako ženevský alebo detroitský autosalón pre milovníkov áut.“ povedali po návrate autori štúdie V. Hain a M. Ganobjak. Aj preto si práve podujatie SAIE vybral hlavný organizátor súťaže – európska organizácia Archi-Europe so sídlom v Bruseli, pracujúca pod záštitou Európskej Komisie.

Najväčším prínosom projektu je jeho komplexnosť. Interdisciplinárna a neustála spolupráca medzi architektom, investorm, nezávislými odborníkmi či pamiatkovým úradom musí prebiehať nielen počas návrhu, ale aj počas realizácie. Len vtedy prináša so sebou dlhodobé vízie, plánované no neunáhlené rozhodnutia. Práve tie projekt nakoniec vždy privedú k zaslúženému cieľu a tým je nielen jeho funkčnosť, ale aj spokojnosť všetkých participujúcich strán na čele s investorm.

- Uviedla medzinárodná porota v zložení:
  - > Arch. Mario Cucinella – Mario Cucinella Architects Bologna
  - > Prof. Allesandro Marata – CNAPP
  - > Arch. Juan Manuel Herranz – Virai arquitectos Madrid
  - > Arch. Antonella Grossi – BolognaFiere
  - > Arch. Ronald Kern – Nucleus
  - > Marie-Claire Regniers – Archi-Europe

„Porota si všimla nielen naše architektonické riešenie, ale aj fakt, že projektov zachovania priemyselnej architektúry je v našom regióne doslova ako šafránu. Preto odhodlanie investora vdýchnuť priemyselnej histórii nový život, s programom určeným pre širokú verejnosť a nielen pre jeho vlastné potreby, hralo v ocenení dôležitú úlohu“, uviedol jeden z členov poroty Juan Manuel Herranz (architekt z Madridu) Kým štúdia premeny kafilérie v Nitre má do realizácie ešte ďaleko, piešťanský projekt je už v reálnej rekonštrukcii. Pamiatková budova bývalej mestskej elektrárne v Piešťanoch sa postupne mení na interaktívne múzeum kolobehu energie pre deti a mládež. Pod odborným dohľadom ateliéru ADOM M Studio architektov M. Paška a Z. Zacharovej sa rekonštrukcia v Piešťanoch rozbehla v máji 2012. Dokončenie prvej fázy projektu s nákladom 2,5 mil. € sa očakáva na jeseň r. 2013. Piešťany získajú aj zaujímavý kultúrno-spoločenský priestor pre podujatia, ktoré vedia spojiť svoj obsah s krásou industriálnej architektúry začiatku 20. storočia. Projekt zatail v plne výške financuje majiteľ a správca objektu, ktorým je Západoslovenská energetika, a.s. (ZSE). „Ocenenie z Bolone je pre nás veľkým zadostučinením v čase, kedy podobným projektom doba nepraje. Stačí sa len pozrieť na to, v akom stave sú pamiatky industriálnej výstavby na Slovensku. Preto veríme, že tento projekt ukáže skeptikom udržateľnú cestu využitia priestorov, ktoré dýchajú svojou jedinečnou atmosférou i dnes“, doplnil hovorca spoločnosti ZSE, Ján Orlovský.

– red. upr. podľa podkladov M.G. –

Vizualizácia revitalizácie elektrárne v Piešťanoch

REVITALIZÁCIA NÁMESTIA SLOBODY

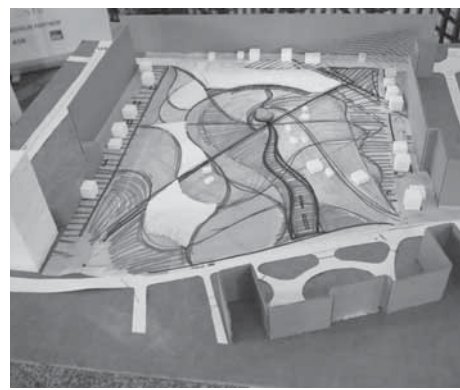
tantov mesta a mestskej časti. Účastníci letnej školy hľadali cesty na revitalizáciu Námestia slobody, so snahou vytvoriť z neho miesto pre stretávanie sa, aktivity a oddych pre obyvateľov mesta aj pre študentov okolitých fakúlt.

Cieľom letnej školy a workshopu bola snaha vytvoriť kreatívne prostredie pre návrhy a pre prezentáciu výsledkov a zároveň miesto podnecujúce výmenu informácií a zaujímavých podnetov. Cieľovou skupinou letnej školy boli študenti a doktorandi architektúry, urbanizmu, krajiny a záhradnej architektúry, plánovania, sociológie. Práca sa odohrávala v tímoch pod vedením zahraničných praktizujúcich architektov, pôsobiacich súbežne na Fakultách architektúry: architektov Igora Marka a Petry Havelskej, architektky Kerstin Schultz, architektka Gintarasa Čaikauskasa a architektka Romana Rutkowskego. Odborným garantom bola hlavná architektka hl. mesta SR Bratislavy – Ing. arch. Ingrid Konrad. Záverom workshopu boli prezentácie jednotlivých návrhov a výstava.

Partnermi boli: Goetheho inštitút v Bratislave, DAD in Frankfurt am Main, Fakulty architektúry, STU Bratislava so svojimi pedagógmi (prof. Kováč, doc. Vitková) a externými expertmi: Igor Marko MA ARCH ARB, Petra Havelská, MA ARCH. Architekti a experti v rámci projektu City of the Future – Making Heimat and experts: Mrs. Kerstin Schultz – liquid architecten – Nemecko Mr. Gintaras Čaikauskas – Estónsko Mr. Roman Rutkowski – Poľsko

—red. upr. podľa materiálov TS—

Problematika verejných priestorov patrí v súčasnosti k najdiskutovanejším témam vo väzbe na transformáciu miest a vytváranie kvalitného životného prostredia pre obyvateľov a návštevníkov. Poloha Námestia slobody v centre mesta na križovatke významných peších a dopravných ťahov, vo väzbe na dôležité štátne inštitúcie (Úrad vlády, Ministerstvo dopravy, pošta a telekomunikácií SR, niektoré fakulty STU – Fakultu architektúry, Stavebnú fakultu a Strojnícku fakultu a Fakultu chemickej a potravinárskej technológie, NBS) ho predurčuje za jedno z najvýznamnejších námestí mesta. Nezodpovedá tomu dnes jeho aktuálne využitie ani jeho forma. Námestie v priebehu vývoja bolo svedkom celoslovensky významných historických udalostí, v dobe svojho vzniku (v 17. storočí) bolo upravené ako park so stromoradiím pred letným arcibiskupským palácom, neskôr slúžilo ako vojenské cvičisko pre blízke kasárne, ako zhromažďovací priestor, aréna pre šport, spoločenské podujatia, slúžilo ako parkovisko a od roku 1980 ako park. V súčasnosti je miestom demonstrácií, štrajkov a príležitostných koncertov. Jeho fyzická devastácia, uzavretosť okolitých objektov vzhľadom na ich charakter, prebývanie bezdomovcov a kriminalita ho výrazným spôsobom degraduje a umŕtvuje. Priestor námestia vyvoláva posledné roky verejnú diskusiu, polemiky, ale i iniciatívy občanov, mladých umelcov, architektov a študentov architektúry, ktorí hľadajú jednoduché, ale i koncepcie náročnejšie riešenia na jeho oživenie. V rámci projektu City of the Future – Making Heimat pod záštitou Goethe Institute a DAD v spolupráci s Fakultou architektúry STU v Bratislave sa v dňoch 18.9. – 21.9. 2012 na FA STU Bratislava uskutočnila letná škola **Revitalizácia Námestia slobody** v Bratislave. Cieľom letnej školy bolo poukázať na potenciál námestia v celej jeho šírke a hierarchii, pri sledovaní širokej škály problémov s interdisciplinárnym presahom a previazaním na verejnú a represen-

ZAŽI GOTTKO!

„Prečo Námestie slobody? Lebo ním ľudia už len prechádzajú. Lebo sa tam nezastavujú. Chceli by sme ich upozorniť, že tu tento priestor stále je, a že sa naň majú vrátiť!“, takto uviedli svoju aktivitu organizátori podujatia. Po workshope na revitalizáciu Námestia slobody nasledoval dobrovoľnícky maratón 72 hodín, ktorý znamenal upratovanie, čistenie a upratovanie námestia, úpravu zelene a čistenie trávnatých plôch, revitalizáciu a čistenie lavičiek, úpravu dlažby, oživenie priestoru osadením rôznych slovných reklamných šotov a ďalšie dobrovoľnícke aktivity, do ktorých sa mohol zapojiť každý. Potom prebehli nasledovné diskusie a prednášky súvisiace s týmto verejným priestorom:

- 16:30** Aktivista **Matúš Čupka** a jeho hostia: diskusia na tému **Vizuálny smog** – nechcené a ilegálne billboardy a iné reklamné plochy v meste
- 17:30** Architektka a aktivistka **Zora Kalka Paulíniová**: prezentácia akcie **Námestie pre ľudí** a tiež o krátkodobých zásahoch do mestského verejného priestoru
- 18:00** **Michaela Kučová** z neformálneho združenia Hlupane na bráne spolu s hosťami: diskusia na tému **Prepojenie dobrovoľníctva s výtvarným umením a verejnosťou**
- 18:45** **Bratislava hrá na city – o.z.** **Archimera** predstaví Emočnú mapu mesta a krátko porozpráva o vzťahu obyvateľov k ich mestu a jeho architektúre
- 19:30** **Stand up comedy – Tomáš Hudák** zábavne až vtipne na tému mesto, verejný priestor a dobrovoľníctvo. Prieběžne sa diali:
  - > **Recycle workshop** – pod vedením architekta Martina Šichmana a jeho študentov – výroba alternatívneho mobilu na sedenie/ležanie/hranie sa/cvičenie etc. z paliet, PET fliaš, pneumatík a iných recyklovateľných materiálov.
  - > **Vzťahovka** – urbanistická hra, ktorá pomocou interakcie a divadelnej improvizácie skúma vzťah k mestu

- 14:00** **Náučná vychádzka o histórii a architektúre Gottka** – námestím vás prevedie Marián Potočár, ktorý sa venuje histórii architektúry a o Gottku a jeho histórii toho veľmi veľa vie. Vychádzka končí pod strechou fakulty s jedinečným výhľadom na námestie.
- 14:00** **Výtvarný ateliér pre deti** maľba farebným pieskom so scénografkou Laurou Štorcelovou
- A tiež:
  - > vystúpenia malých hudobných formácií na rôznych miestach na námestí
  - > premietanie videa – krátky časozberný dokument o pohybe ľudí na námestí
  - > mobilná kaviareň Pán Kráľíček
  - > výstava prác študentov architektúry, ktorí sa počas Letnej školy venovali koncepčným plánom Námestia slobody – vizualizácie/plány ako by mohlo námestie vyzerať v budúcnosti.
  - > zaznel koncert akustického setu **Purist**. Priestor, ktorým dnes ľudia len lahostajne prechádzajú sa naplnil workshopmi, diskusiami, hudbou i náučnou prechádzkou.
- A v nedeľu 22. októbra o 10,00 hod 2012 Raňajky vo fontáne/foyeri FA STU** – pre dobrovoľníkov, ktorí sa zúčastnili projektu pripravil Soupa.sk.

—red. upr. text podľa TS organizátorov, foto: František Holás, alias Halky zdroj: <http://www.facebook.com/media/set/?set=a.355219687903835.86799.143520319073774&type=3>

PIESKOVISKO VO FONTÁNE

Akosi prirodzene vyšlo, že práve v čase workshopu bol do fontány Družba na Námestí slobody v Bratislave nasypán piesok. Fontána už roky nefunguje a ľudia okolo nej len nevíšimavo prechádzajú. To zmenilo atmosféru na námestí, ožila deťmi s vedierkami a lopatkami, ktoré sa hrali v 460 tonách piesku. Hoci mala byť pôvodne fontána zasypaná len na 3 dni, nakoniec sa podujatie predsa len predĺžilo.

Akciu zorganizovalo občianske združenie Verejný podstavec. Do svojho projektu „Bod 0“ oslovilo ešte minulý rok štyroch európskych výtvarníkov. Z Poľska Paweł Althamera, z Maďarska Szabolcsa Kisspála, zo Slovenska Ilonu Németh a z Česka Krištofa Kinteru. Tí sa mali výtvarne zaoberať priestorom Námestia slobody. Prvým zo štyroch projektov bolo práve pieskovisko poľského umelca Althamera, ktorý do diela zakomponoval aj deti. „Chcel som na námestie dostať novú silu, novú energiu, nie zabehný rytmus. Vtedy som si spomenul na deti, ktoré spontánne reagujú na nové miesto,“ hovorí autor o svojom projekte. Predpoludním v prvý deň námestie zaplavili približne štyri stovky detí z materských škôl a prvého stupňa základných škôl. Do fontány Družba piesok vozili štyri dni. Projekt rok pripravovali, hľadali peniaze a vybavovali povolenia. Akcia sa vydarila, prinášame Vám atmosféru workshopu aj pieskoviska vo fontáne na fotografiách Mateja Kováča.

—red. upr. podľa SITA—

ARCHITEKTÚRA VIII

V DUNAJSKEJ STREDE

Vlavo arch. Csaba Ambrus, v strede prof. Robert Špaček, vpravo arch. Viktor Šabík

K architektúre sa nedá byť ľahostajný, s architektúrou, v architektúre, v rámci architektúry zjijeme. Denno-denne. Všetci! Či laici či architekti. Architektonické výstavy, architektonické súbavy, architektonické podujatia sa všade vo svete tešia záujmu odborníkov aj laickej verejnosti. Kým vo vyspelých krajinách patrí k výchovnému štandardu do galérií a na výstavy vodí už detičky z materských škôlok, o školách ani nehovoriac, u nás sa tento trend ešte masívnejšie nerozvinul ani medzi dospelými laikmi. Pri aktivitách Mestské zásahy, relácií A3um, aktivitách Design Factory či momentálne trvajúcej výstave o Nórskej archi-

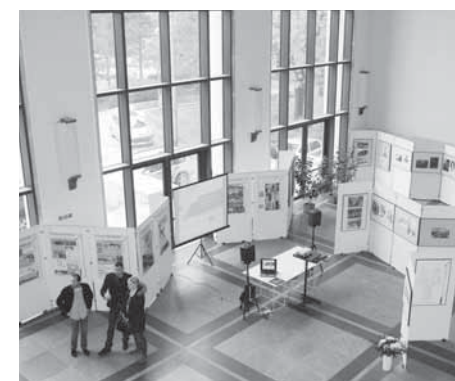
tektúre a našej čítárni Archizines na FA, človeka napadá, že sa hádam predsa len situácia postupne mení k lepšiemu. A tak musí zaujať, že pod názvom **Architektúra VIII** otvoril 25. októbra 2012 o 18,00 hod prof. Ing. arch. Robert Špaček, prodekan pre zahraničné vzťahy a PR FA STU výstavu v Galérii Art—Ma v Dunajskej Strede. Výstava predstavila práce nitrianskeho ateliéru architekta Viktora Šabíka **Barak Architekti** a práce rakúskeho ateliéru **nonconform architektuvor ort**. Architektonickú kanceláriu **nonconform architectuvor ort** založili v roku 1999 Roland Gruber,

Peter Nageler a Caren Ohrhallinger. V súčasnosti pôsobí nonconform v Korutánsku a vo Viedni. Špecializuje sa na tzv. participatívne plánovanie. Metóda „dielne nápadov priamo na mieste“, ktorú architekti štúdia nonconform vyvinuli, získala v roku 2008 štátnu cenu za konzulting udeľovanú Rakúskym ministerstvom hospodárstva a Hospodárskou komorou.

Ateliér **BARAK architekti** vznikol v roku 1996 ako združenie architektov v Bratislave. Od roku 2004 ateliér pôsobí pod vedením Viktora Šabíka v Nitre. Pracovnou metódou ateliéru je skúmanie „genia loci“ pri spracovaní každej zákazky a diskusia na tému kritická architektúra a jej realizácia v slovenských pomeroch. Ateliér **BARAK architekti** je laureátom viacerých prestížnych cien za architektúru v SR, Viktor Šabík získal v roku 2010 ocenenie Krištáľové krídlo v kategórii Architektúra.

Kurátorom výstavy bol architekt Csaba Ambrus. Výstava trvala do 4. novembra 2012.

—red.—
foto: Vince Lelkes,
zdroj: <http://www.parameter.sk/rova/kultuj/2012/10/27/hely-szelleme-muepiteszetben-a>

júna 2012 v Banskej Štiavnici. Obsahom bola metodika komplexného a interdisciplinárneho prístupu k ochrane a rehabilitácii historických cintorínov ako súčasť kultúrneho dedičstva. Účastníkmi workshopu boli študenti a pedagógovia nasledujúcich univerzít: STU Bratislava, Fakulta architektúry STU a Ústav inžinierskych štúdií STU, Filozofická fakulta Univerzity Komenského; Budapest University of Technology and Economics, Hungary, Faculty of Architecture; Free University Berlin, Germany, Faculty of Educational Sciences and Psychology; University in Ljubljana, Slovenia, Faculty of Architecture; Corvinus University of Budapest, Hungary, Faculty of Landscape Architecture; Cracow University of Technology, Poland Faculty of Architecture.

Projekt bol realizovaný s podporou Európskeho spoločenstva v rámci Programu celoživotného vzdelávania, podprogramu ERASMUS Intenzívne programy. Účastníkmi

Súčasťou výstavy bola aj prezentácia monografie Jarmila Lalková a kolektív: **Nekropolná architektúra—Metodika výskumu, hodnotenie, zásady prezentácie kultúrno-historických hodnôt nekropolnej architektúry**. Kurátorkami výstavy boli Ing. arch. Laura Gressnerová, PhD. z Ústavu inžinierskych štúdií STU a doc. akad. soch. Gabriela Gáspárová—Illéšová z Fakulty architektúry STU.

zľava arch. K. Gécová, doc. J. Pohaníčov, doc. M. Kvasnicová

DISKUSIA O NEKROPOLNEJ ARCHITEKTÚRE

zľava prodekanica doc. H. Moravčíková, arch. K. Vošková, autorka doc. J. Lalková a doc. J. Ledinská

zľava arch. E. Putrová, PhDr. Š. Holčík a editorka arch. L. Gressnerová

V utorok 30. novembra o 13,00 hod sa v študovni Knižnice FA STU uskutočnila panelová diskusia o novej monografii s názvom **Nekropolná architektúra**, na ktorej participoval kolektív autorov z FA STU pod vedením doc. Ing. arch. Jarky Lalkovej, PhD., a ktorá vyšla v rámci edičnej činnosti FA STU. Ide o špecifickú problematiku, ktorá sa venuje metodike výskumu, hodnoteniu a zásadám prezentácie kultúrno-historických hodnôt nekropolnej architektúry u nás. Panelová diskusia mala za cieľ zodpovedať na otázky: Kto píše knihy o architektúre? Ako vznikajú monografie? Na čo ich potrebujeme?

Diskusie sa zúčastnili vedúca autorského kolektívu doc. Ing. arch. Jarka Lalková, PhD. so spoluautorami, recenzenti doc. Ing. arch. Jarmila Ledinská, PhD. z Ústavu pozemného stavitelstvá, VUT Brno a Ing. arch. Ivan Gojdič—z Katedry dejín a teórie umenia Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity, ďalší kolegovia z domácej pôdy a študenti. Medzi hosťami nechýbal popredný slovenský kunsthistorik PhD. Štefan Holčík. Diskusiu otvorila doc. Ing. arch. Henrieta Moravčíková, popredná slovenská teoretička a prodekanica pre vedu a výskum na FA STU a moderovala Ing. arch. Katarína Vošková, PhD.

V priebehu diskusie bola položená otázka Koľko je v Banskej Štiavnici cintorínov? Správnu odpoveďou vyhrala študentka dejín umenia z Filozofickej fakulty UK Lívia Pemčáková publikáciu **Nekropolná architektúra**.

—red.—

OCHRANA A REHABILITÁCIA HISTORICKÝCH CINTORÍNŮV V KONTEXTE KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Fakulta architektúry STU a Ústav inžinierskych štúdií STU zorganizovali výstavu výtvarných prác a výsledkov medzinárodného workshopu realizovaného v rámci projektu programu ERASMUS Intenzívne programy **Multilaterálne vzdelávanie a interdisciplinárny prístup v európskom kontexte**. Ochrana a rehabilitácia historických cintorínov v kontexte kultúrneho dedičstva. Slávnostné otvorenie výstavy sa uskutočnilo 26. októbra 2012 o 10,00 hod vo foyeri na Fakulte architektúry STU na Nám. Slobody 19 v Bratislave. Na výstave sa predstavili práce študentov, ktoré vytvorili v rámci medzinárodného workshopu, ktorý sa uskutočnil 15. — 28.

zľava prodekanica doc. H. Moravčíková, arch. K. Vošková, autorka doc. J. Lalková, doc. J. Ledinská a arch. I. Gojdič

—red.—

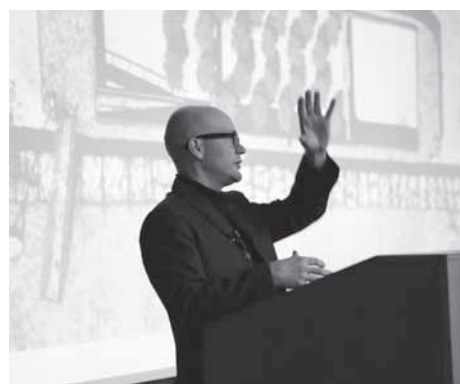
V strede záberu arch. Laura Gressnerová, vpravo dekanica FA STU doc. Lubica Vitková

V strede doc. J. Lalková, počas otvorenia výstavy

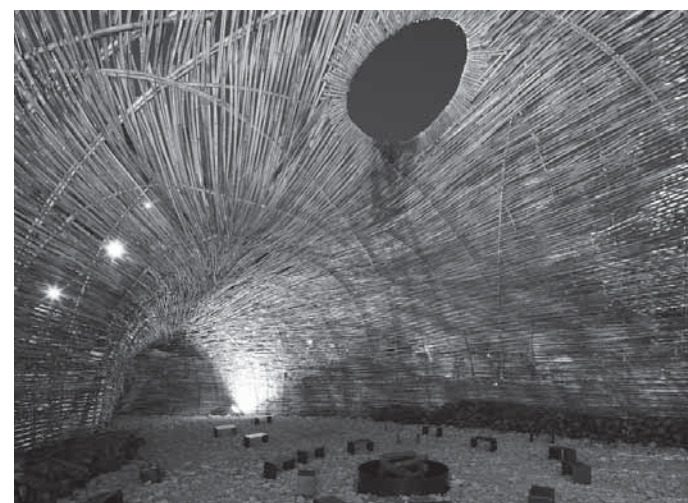
Marco Casagrande počas prednášky na FA STU

PREDNÁŠKA MARCA CASAGRANDE

Marco Casagrande, fínsky architekt, pedagóg a publicista. Po päťročnej spolupráci so Sami Rintalom, založil v roku 2003 C-Lab (Casagrande Laboratory). Už jeho prvé projekty upútali pozornosť širokej verejnosti pôsobivá inštalácia horiacich domov na vysokých nohách Slaughter Carnival vo Fínsku alebo Floating sauna – Plávajúca sauna v Hardangerfjord Nórsku. Marco Casagrande vo svojich dielach zasahuje do oblasti architektúry, urbanistického plánovania, environmentálneho umenia, niekedy až manéžových alebo iných umeleckých disciplín. Jeho práce boli prezentované prakticky na všetkých kontinentoch, spomeňme napr.: 3x na Biennale architektúry v Benátkach (2000, 2004, 2006), na Biennale v Havane 2000, Triennale v Yokohame 2001, Biennale v Montreale 2002, Biennale v Puerto Ricu 2002, Design Forum 2003 na Aljaške, Taipei on the Move 2004, Biennale architektúry v Londýne 2004, Design Expo 2005 na Taiwane Svetový festival architektúry 2009, Biennale dvoch miest Hong Kong & Shenzhen 2009 a Victoria & Albert Museum 2010 a i.

Marco Casagrande prednášal v Aule Emila Belluša na Fakulte architektúry v piatok 26. októbra 2012 poobede. Prednáška bola zameraná na predstavenie jeho doterajších projektov a tvorby Casagrande laboratory, ktorá svojimi osobitými

architekt Marco Casagrande s dekanou FA STU doc. Lubicou Vitkovou

príkladmi balansujúcimi medzi environmentálnym umením a architektúrou fascinuje všade kam príde. Architekt je známy skvelými nápadi, architektúrou z prútia, ale aj a spojením s miestnou komunitou.

V stručnej histórii predstavil architekt paletu svojich zaujímavých projektov, v ktorých odkrýval nielen technologické riešenia a architektúru, ale ich filozofiu. V prednáške predstavil svoje projekty:

- > Slaughter Carnival vo Fínsku,
- > 1000 White Flags – Koli, Fínsko
- > 60 minute man – Biennale Benátky v r. 2000,
- > Floating sauna – Nórsko,
- > Potemkin – Echigo – Tsumari Art Triennale 2003,
- > Treasure Hill – Taipei 2003,
- > Chen House – Sanjijh – Taiwan 2008,
- > Ruin Academy,
- > Cicada – Taipei,
- > Sandworm – Wenduine, Belgium.

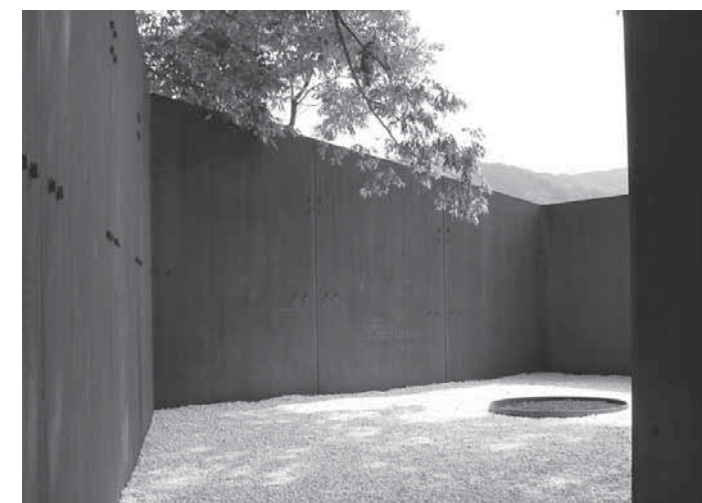
Viacere Casagrandeho projekty obnažujú súčasné problémy a vyražajú dych svojou filozofiou či posolstvom. Nápad s červenou ropnou cisternou Redrum (2003, ešte so Sami Rintalom) naplnenou ustricami s farebným akcentom má úžasný názov a silný kontext súvisiaci s vojnou a ničením životného prostredia, odzadu sa číta Murder. Projekt Ruin Academy vznikol obsadením

opustenej 5 podlažnej rezidenčnej budovy a je nezávislým výskumným centrom v úzkom centre Taipei. Všetky vnútorné priečky a okná boli odstránené, v budove rastie zelenina, bambus, budova je perforovaná veľkými 6 palcovými dierami, ktorými do nej prší, v budove je otvorené ohnisko a ešte mnoho iného, ťažko spojitelného s bývaním profesorov, študentov, s predstavou výskumného centra vôbec. Kontrola priestoru architektúrou, či priamo architektom, bola v tomto prípade odovzdaná prírode. Tej bolo umožnené „vstúpiť“ a prebrať úlohu kontroly budovy. Ako Casagrande hovorí, modernizmus je preč a technológie a priemysel preberajú modely organických štruktúr.

Ruin Academy je ako vrchol ľudského diela – budovy, architektúry, technológie, ktoré sa stáva súčasťou prírody. Casagrande používa teóriu urbánnej akupunktúry, ktorú používa ako „nástroj, kde bodové zásahy prispievajú k vytvoreniu udržateľného mestského rozvoja“, ako burinu, ktorá sa zakorení v malej trhline asfaltu na chodníku a nakoniec prerastie celým mestom. Človek je v teórii spájaný s prírodou a vnímaný ako jej integrálna časť. Akupunktúra toto spojenie sprichodňuje, uvoľňuje priestor pre kreativitu a slobodu jednotlivca a komunity. V širšom kontexte je miesto urbánnej akupunktúry vnímané ako komunikácia s mestom, ako známka života v meste ako program na jeho obsiahnutie. Urbánna akupunktúra Marca Casagrande hovorí o vypichávaní citlivých bodov mesta, ktoré potrebujú ozdraviť. Jednotlivé lokálne projekty prenikajú (ako ihly) pod vrstvy tokov energií a svojím pôsobením liečia celý organizmus mesta. Prednosťou realizácie projektov v duchu urbánnej akupunktúry je aj jej finančne úsporná podoba – poskytuje demokratické a lacné riešenia veľkých tém malými „vpichmi“. Prednáška priniesla výborný pohľad nielen na umelcovu širokú kreativitu a nesmierne inšpiratívnu filozofiu, pri realizácii ktorej sú vždy potrebné lokálne komunity. No a dobrou správou je, že Marco Casagrande si hľadá objekt pre nový projekt aj na Slovensku.

–red.–
Foto na prednáške: Matej Kováč
Foto autorových projektov:
<http://www.clab.fj/information/architect/>
<http://www.worldarchitecture.org/internal/content/building-image-pages.asp?ID=8628>
<http://www.pinterest.com/pin/151222499958278112/>

ŠTUDENTSKÁ EXKURZIA DO VIEDENE

Svetový trend v architektúre vyspelých krajín jednoznačne smeruje k využívaniu novodobých technológií a technologických systémov. Na túto požiadavku reflektovala téma deviateho ročníka študentskej architektonickej súťaže **Vplyv progresívnych technológií na tvorbu architektonických diel**. Cieľom súťaže bolo podporiť architektonickú tvorivosť študentov, vo väzbe na nové technológie, najmä bytových domov a verejných budov. Predmetom súťaže bolo kreatívne zakomponovanie nových technológií do architektonického návrhu. Pre inšpiráciu študentov zorganizovala 2. 10. 2012 doc. Ing. Mária Budiaková,

PhD. odbornú exkurziu do Viedne, ktorej sa mohli zúčastniť však aj nesúťažiaci študenti.

Odborná exkurzia bola zameraná na prehliadku najnovších obytných a občianskych budov vo Viedni, pričom prehliadka vybraných budov oboznámila študentov s novými architektonickými prístupmi, novými materiálovými a konštrukčnými riešeniami a novými technológiami aplikovanými v architektúre. Navštívené boli budovy:

> **NMPB Architekten, AN-architects:** Campus Monte Laa – škôlka a celý obytný komplex Monte Laa

> **Delugan Meissl Associated Architects, LA-Rajek Barosch:** FH Campus, University of Applied Sciences

> **Delugan Meissl Associated Architects:** Obytné budovy na Breitenfurter StraÙe

> **Johannes Kaufmann Architektur:** Obytné budovy Breitenfurterstraße

Obedňajšia prestávka bola spojená s prehliadkou obytného komplexu Kabelwerk a poobede boli na pláne nasledujúce budovy:

> **Atrec Architekten, Neumann & Partner:** Výšková budova K 6 a Vstupný pavilón zdrav. centra a nemocnice,

> **Zaha Hadid: Spittelau** – internáty,

> **AllesWirdGut, feld72:** Obytný súbor na Erzherzog-Karl-StraÙe,

> **Priesner Partner, Fellerer-Vendl:** Obytný súbor na Lavaterstraße,

> **Room8 architects:** Obytný súbor na Lavaterstraße

> **Hermann Czech, Adolf Krischanitz, Werner Neuwirth:** Obytný súbor na Zieritzgasse.

Večer sa všetci vrátili do Bratislavy plní zážitkov a študenti plní emócií, nápadov a inšpirácií, ktoré zúročili potom vo svojich budúcich súťažných ateliérových prácach v súťaži.

Súťažné práce sa odovzdávali v dvoch kategóriách:

– kategóriu A tvorili študenti 2 a 3 ročníka štúdiá;

– kategóriu B tvorili študenti 5 ročníka štúdiá.

Odovzdaných bolo v kategórii A 58 a v kategórii B 15 súťažných prác, teda spolu 73 prác. Súťaž prebiehala trojkolovo. Prezentačné kolo 29.

5. 2012 otvoril, privítal členov poroty a študentov prodekan FA STU, Doc. Ing. arch. Ján Ilkovič, PhD. Základné kritéria hodnotenia súťaže predniesol predseda poroty bol Prof. Ing. arch. M. Šarafin, DrSc.. Členovia poroty boli: Doc. Ing. M. Budiaková, PhD., Ing. arch. L. Selcová, PhD., Ing. arch. Eva Oravcová, PhD., Ing. Leucko, Hromá, Ing. I. Dúbravec, Ing. P. Korbaš, Ing. M. Blanárik, D. Beňo. Ceny, mimoriadne odmeny a odmeny boli darované generálnym sponzorom súťaže BASF

Slovensko spol. s r. o. a ďalšími firmami. Porota rozhodla udeliť nasledovné ocenenia:

– KATEGÓRIA A

1. CENA: **Bc. Peter Buffa;**

2. CENA: **Bc. Andrej Jáchim;**

3. CENA: **Bc. Katarína Blahútová;**

MIMORIADNE ODMENY BEZ URČENIA PORADIA V TEJTO KATEGÓRII PRE AUTOROV:

Bc. Lukáš Kusý; Bc. Matej Ďurnek; Bc. Zuzana Gazsová;

ODMENY BEZ URČENIA PORADIA PRE AUTOROV:

Bc. Matej Kollár; Bc. Lucia Kušňrová; Bc. Mateja Vonkomerová; Bc. Patrik Kuva.

– KATEGÓRIA B

1. CENA: **Michal Detko;**

2. CENA: **Alexandra Dzuriková;**

ODMENY BEZ URČENIA PORADIA PRE AUTOROV:

Alexandra Kvasnicová, Monika Krčméryová, Matúš Antolík.

–red. upr. podľa podkladov doc. Budiakovej–

Budova Univerzity aplikovaných vied vo Viedni od Delugan Meissl Associated Architects, LA-Rajek Barosch

STRETNUTIE S JUBILANTMI

Dekanka doc. Ľubica Vitková gratuluje prof. Robertovi Špačkovi, v pozadí arch. Juraj Furdík, predstaviteľ odboru

Dekanka doc. Ľubica Vitková gratuluje doc. Milanovi Lukáčovi

Začiatkom novembra, v utorok 6. 11. 2012 o 11, 00 hod sa na Dekanáte FA STU uskutočnilo stretnutie s pracovníkmi Fakulty architektúry, ktorí v priebehu obdobia od júna do októbra oslávili okrúhle životné alebo pracovné jubileá.

JUBILANTI:

doc. Ing. arch. Mária Žitňanský (60),

doc. Ing. arch. Andrea Bacová (50),

pani Valéria Kozicsová (60),

prof. Ing.arch. Robert Špaček(60),

doc. Ing. arch. Ján Ilkovič (55),

doc. Ing. Mária Budiaková (50) aj (prac.20),

Mgr. Ing. arch. Andrej Botek (55),

pani Viera Slivková (55),

doc. akad. soch. Milan Lukáč (50),

Mgr. Martin Kellenberger (55),

prof. akad. soch. Peter Paliatka (60),

pani Jana Hulalová (60),

Ing. arch. Eva Putrová (prac. 35),

doc. akad. soch. Gabriela Gáspárová-

Illešová (prac.30),

Ing. arch. Pavol Kosnáč (prac.30),

prof. Ing. arch. Bohumil Kováč (prac. 35),

pani Janka Muránska (prac.35).

Všetkým oslávencom aj zaslúžilým pracovníkom srdečne gratulujeme!

–podľa podkladov S.S. red. upr., foto Milada Kováčová–

INFORMAČNÉ LISTY FAKULTY ARCHITEKTÚRY STU V BRATISLAVE # 3

15

zľava pani Janka Muránska, pani Valéria Kozicsová, pani Janka Hulalová, pani Viera Stivková a Mgr. Martin Kellenberger

pani Janka Hulalová a dekanca doc. Ľubica Vitková

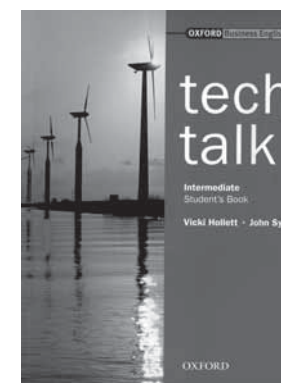
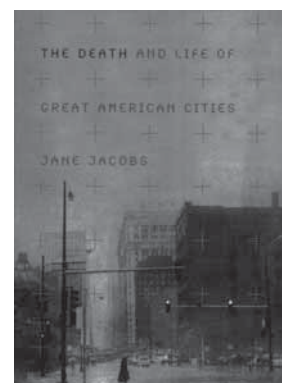
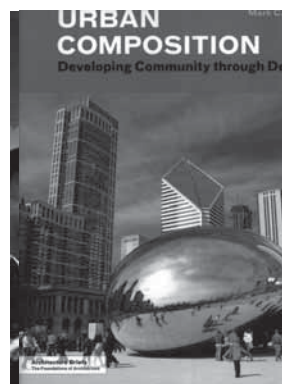
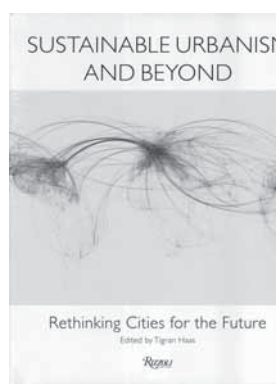

Súťažiaci

14

FAKULTA/OZNAMY

VÝBER Z NOVINIEK V KNIŽNICI FA STU:

- CHILDS, M.C.: Urban Composition. Developing Community through Design. New York: Princeton Architectural Press, 2012
 Urban Reset. Basel : Birkhäuser, 2012
 Sustainable Urbanism and Beyond. Rethinking Cities for the Future. New York: Rizzoli, 2012
 Space Place Life. Learning from Place 1. New York: Routledge, 2011
- JACOBS, J.: The Death and Life of Great American Cities. London: Pimlico, 2000
- HOMEROVÁ, M.: Kapitoly z dějin evropského města. Praha: Akropolis, 2012
- VESELOVSKÝ, J.: Historický interiér. Zvolen: TU, 2011
- LINZ, B.: Farbe, Couleur, Colour. Köln. Tandem, 2009
 Nízkoenergetické domy 3. Praha: Grada, 2012
 Tech Talk. Intermediate. Student's Book. Oxford: Oxford University Press, 2009

-odlo-

INFORMAČNÉ LISTY FA STU BRATISLAVA

ročník 20, 2012/2013, #3 november
Prvý raz vyšlo ako Informačný bulletin v marci 1992.

VYDÁVA: FA STU, Námestie slobody č. 19, 812 45 Bratislava
ŠÉFREDAKTORKA: Ing. arch. Irena Dorotjaková
KONTAKT: 0918 665 026, 02 / 5727678
E-MAIL: dorotjakova@fa.stuba.sk
DIZAJN/LAYOUT: Lenka Hámošová
FOTOGRAFIE: Milada Kováčová, Mgr. art. Matej Kováč,
Ing. arch. Irena Dorotjaková, archív FA STU
ISSN 1337-2475
REGISTRÁCIA MK: EV 2962/09

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá autor.

SLOVENSKÁ TECHNICKÁ
UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA ARCHITEKTÚRY